

15442

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙල) විභාගය; 2011 අගෝස්තු
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர்-தர)ப் பரீட்சை, 2011 ஓகஸ்ட்
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2011

සංයුක්ත ගණිතය I
 இணைந்த கணிதம் I
 Combined Mathematics I

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

විභාග අංකය

උපදෙස් :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ;
 A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ B කොටස (ප්‍රශ්න 11 - 17).
- * A කොටස
 සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා මවේ පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉඩෙහි ලියන්න. වැඩිපුර ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර ලියන කඩදසි භාවිත කළ හැකිය.
- * B කොටස
 ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. මවේ පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩදසිවල ලියන්න.
- * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටස, B කොටසට උඩින් පිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ශාලාවට භාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

(10) සංයුක්ත ගණිතය I		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
	ප්‍රතිශතය	

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලකුණු	

අවසාන ලකුණු

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

සංකේත අංක

උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ :	1
	2
අධීක්ෂණය	

13. (a) $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 3 \end{pmatrix}$ හා $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$ යැයි ගනිමු. $A(\lambda A + \mu I) = I$ වන අයුරින් λ හා μ අගයන් සොයන්න; මෙහි I යනු 2×2 ඒකක න්‍යාසය වේ.
ඒ නිසි, A^{-1} සොයන්න.

(b) P, Q හා R යනු ආර්ගන් සටහනෙහි පිළිවෙළින් z_0, z_1 හා z_2 සංකීර්ණ සංඛ්‍යා නිරූපණය කරන ප්‍රතිත්ත ලක්ෂ්‍ය තුනක් යැයි ගනිමු.

$PQ = PR$ ද, θ යනු PQ සිට PR ට වාමාවර්ත ලෙස මනින ලද කෝණය ද නම්

$$z_2 - z_0 = (z_1 - z_0)(\cos \theta + i \sin \theta) \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

වාමාවර්ත ලෙස ගන්නා ලද A, B, C හා D ලක්ෂ්‍ය ආර්ගන් සටහනෙහි සමචතුරස්‍රයක් සාදයි. A හා B ලක්ෂ්‍ය මගින් නිරූපණය කරනු ලබන සංකීර්ණ සංඛ්‍යා පිළිවෙළින් $1-i$ හා z යැයි ගනිමු. C හා D ලක්ෂ්‍ය මගින් නිරූපණය කරනු ලබන සංකීර්ණ සංඛ්‍යා z ඇසුරෙන් සොයන්න.

$AC = 2$ වන අයුරින් C විචලනය වෙයි නම්, B හි පථය ආර්ගන් සටහනෙහි සොයන්න.

14. (a) $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $f(x) = 2x^3 + ax^2 + bx$ යැයි ගනිමු; මෙහි a හා b යනු තාත්කල්පික නියත වේ. $f'(3) = 12$ හා $f''(3) = 18$ යැයි සිතමු; මෙහි f' හා f'' ට සුපුරුදු නේරුම් තිබෙයි.

a හා b හි අගයන් සොයන්න.

a හා b හි මෙම අගයන් සඳහා $y = f(x)$ හි ප්‍රය්තාරයේ දළ සටහනක්, හැරුම් ලක්ෂ්‍ය දක්වමින් අඳින්න.

ඒ නිසි, $2x^2 + ax + b = \frac{3}{x}$ සමීකරණයේ විසඳුම් ගණන සොයන්න.

(b) සමචතුරස්‍රාකාර පතුලක් සහිත සංවෘත සෘජුකෝණාස්‍රාකාර පෙට්ටියක් තුනී කාඩ්බෝඩ්වලින් සාදා ඇත. පෙට්ටියේ පරිමාව 8192 cm^3 වෙයි. සමචතුරස්‍රාකාර පතුලෙහි පැත්තක දිග $4x \text{ cm}$ යැයි ගනිමු. අරය $x \text{ cm}$ වන වෘත්තාකාර සිදුරක් ඉහළ සමචතුරස්‍රාකාර මුහුණතෙන් කපා ඉවත් කර ඇත. සිදුර සහිත පෙට්ටියේ පෘෂ්ඨ වර්ගඵලය වන $A \text{ cm}^2$ යන්න, $A = (32 - \pi)x^2 + \frac{8192}{x}$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

ඒ නිසි, $x = \frac{16}{\sqrt[3]{32 - \pi}}$ වන විට A අවම වන බව පෙන්වන්න.

15. (a) කොටස් වශයෙන් අනුකලනය යොදාගනිමින්, $\int_1^e x^{\frac{3}{2}} \ln x \, dx$ අගයන්න.

(b) $t = \tan x$ යැයි ගනිමු.

$$\cos 2x = \frac{1-t^2}{1+t^2}, \sin 2x = \frac{2t}{1+t^2} \text{ හා } \frac{dx}{dt} = \frac{1}{1+t^2} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$$\text{ඒ නිසි, } \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{4 \cos 2x + 3 \sin 2x + 5} \, dx = \frac{1}{12} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

(c) a හා b යනු ප්‍රතිත්ත තාත්කල්පික සංඛ්‍යා යැයි ගනිමු.

$$x \in \mathbb{R} - \{a, b\} \text{ සඳහා } \frac{1}{(x-a)(x-b)} = \frac{A}{x-a} + \frac{B}{x-b} \text{ වන අයුරින් } A \text{ හා } B \text{ නියත සොයන්න.}$$

ඉහත සමීකරණයේ x, a හා b සුදුසු ලෙස ප්‍රතියථාපනය කරමින්, $\frac{1}{(x^2+a^2)(x^2+b^2)}$ යන්න ඕනෑම ආකාරයක ලියා දක්වා, ඒ නිසි, $\int \frac{1}{(x^2+a^2)(x^2+b^2)} \, dx$ සොයන්න.

16. (a) $lx + my + 1 = 0$ සරල රේඛා සමඟ සම්පූර්ණ සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් සාදන ලෙස මූල ලක්ෂ්‍යය ඔස්සේ එකිනෙකට ලම්බව යන සරල රේඛා දෙකෙහි සමීකරණ $(l - m)x + (l + m)y = 0$ හා $(l + m)x - (l - m)y = 0$ බව පෙන්වන්න.

(b) $S' \equiv x^2 + y^2 + 2g'x + 2f'y + c' = 0$ වෘත්තය, $S \equiv x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + c = 0$ වෘත්තය, $S = 0$ වෘත්තයෙහි විෂ්කම්භයක කෙළවරවල දී ඡේදනය කරයි නම්, $2g'^2 + 2f'^2 - c' = 2gg' + 2ff' - c$ බව පෙන්වන්න.

විචලය වෘත්තයක්, $S_1 \equiv x^2 + y^2 - 25 = 0$ හා $S_2 \equiv x^2 + y^2 - 2x - 4y - 11 = 0$ වෘත්ත, එක එකක විෂ්කම්භයක කෙළවරවල දී ඒවා ඡේදනය කරයි. විචලය වෘත්තයේ කේන්ද්‍රය $x + 2y + 2 = 0$ සරල රේඛාව මත පිහිටන බව පෙන්වන්න.

17. (a) $\cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1$ සර්වසාම්‍යය යොදාගනිමින් හෝ වෙනත් ආකාරයකින් හෝ, $\cos^6 \theta + \sin^6 \theta = a + b \cos 4\theta$ වන අයුරින් a හා b යන තාත්ත්වික නියත නිර්ණය කරන්න.

ඒ නයින් හෝ වෙනත් ආකාරයකින් හෝ,

(i) $y = 8(\cos^6 x + \sin^6 x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

(ii) $\cos^6 x + \sin^6 x = \frac{5}{4} + \frac{1}{2} \sin 4x$ සමීකරණයේ සාධාරණ විසඳුම සොයන්න.

(b) $\tan^{-1}\left(\frac{x-1}{x-2}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{x+1}{x+2}\right) = \frac{\pi}{4}$ සමීකරණය විසඳන්න.

*** **

ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව & இலங்கைத் தீர்மானக் கமிட்டி / Department of Examinations, Sri Lanka
 දෙපාර්තමේන්තුව & இலங்கைத் தீர்மானக் கமிட்டி / Department of Examinations, Sri Lanka
 Department of Examinations, Sri Lanka

ප්‍රශ්න පත්‍රය - සාමාන්‍ය පන්තිය - (ප්‍රයෝජනමය) විභාගය, 2011 - අගෝස්තු
 கல்விப் பரீட்சைத் தரவறைப் பத்திரம் - பத்திரம் - பரීட்சை, 2011 - ஆகஸ்ட்
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2011

සංයුක්ත ගණිතය II இணைந்த கணிதம் II Combined Mathematics II	10 S II	පැය තුනයි மூன்று மணித்தியாலம் Three hours
---	----------------	---

විභාග අංකය

උපදෙස් :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ;
 A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ B කොටස (ප්‍රශ්න 11 - 17).
- * A කොටස
 සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා එබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉඩෙහි ලියන්න. හැඳිපුර ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර ලියන කඩදාසි භාවිත කළ හැකිය.
- * B කොටස
 ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. එබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩදාසිවල ලියන්න.
- * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටස, B කොටසට උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ආලාපිපිටි භාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ආලාපවත් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකවෑ ප්‍රශ්නපත්‍රය සඳහා පමණි

(10) සංයුක්ත ගණිතය II		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
	ප්‍රතිශතය	

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලකුණු	

අවසාන ලකුණු

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

සාමන්ත අංක

උස්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ :	1
	2
අධීක්ෂණය	

9. පවුල් 1000 ක දෛනික වියදම් පහත වගුවෙහි දී ඇත:

දෛනික වියදම් රුපියල්වලින්	400 - 600	600 - 800	800 - 1000	1000 - 1200	1200 - 1400
පවුල් ගණන	50	x	500	y	50

ව්‍යාප්තියේ මධ්‍යස්ථය රුපියල් 900 කම්, x හා y සංඛ්‍යාත සොයා, ව්‍යාප්තියේ මධ්‍යන්‍යය ද රුපියල් 900 ද සෙත්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. පසුගිය මාස 15 තුළ එක්තරා භාණ්ඩයක් සඳහා ලැබුණු ඇතවුම් සංඛ්‍යාවෙහි සාමාන්‍යය, මධ්‍යම ඇතවුම් 24 කි. හොඳම මාස තුනට, මධ්‍යම ඇතවුම් 35 ක සාමාන්‍යයක් ඇත. අවුම මාස හතරෙහිදී භාණ්ඩ සඳහා ඇතවුම් 11 ක්, 14 ක්, 16 ක් හා 22 ක් ලැබීණි.

- (i) ඉතිරි මාස 8 හි ලැබුණු ඇතවුම් සංඛ්‍යාවල සාමාන්‍යය,
- (ii) මාස 15 හි ඇතවුම් සංඛ්‍යාවල පළමුවන වතුර්ථකය සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (ප්‍රයෝජනමය) විභාගය, 2011 අගෝස්තු
 கல்வியியல் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2011 ඔක්තෝබර්
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August, 2011

සංයුක්ත ගණිතය II	10 S II
இணைந்த கணிதம் II	
Combined Mathematics II	

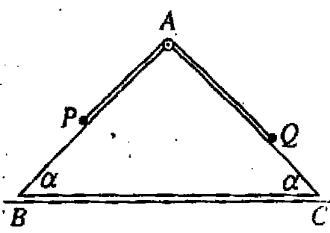
B කොටස

(මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි g මගින් ගුරුත්වජ ත්වරණය දක්වෙයි.)

11. (a) පහත කණු තුනක් ඉහළම ලක්ෂ්‍ය වන A, B හා C, නිරන්තරව පාදයක දිග a වන සමපාද ත්‍රිකෝණයක ඩිලිට්ටු පිහිටා ඇත. සුළඟක් සහක μ වේගයෙන් AC හි දිශාවට හමා යයි. සුළඟට සාපේක්ෂව $v (> u)$ වේගයක් ඇති කුරුල්ලෙක් AB දිගේ A සිට B දක්වා ද, BC දිගේ B සිට C දක්වා ද පියාඹයි. ගමනේ කොටස් දෙකම සඳහා සාපේක්ෂ ප්‍රවේගවල ප්‍රවේග ත්‍රිකෝණ එකම රූප ඛණ්ඩකයක් අදින්න.

එ නමින්, A සිට C දක්වා B හරහා වූ ගමන සඳහා ගතවන මුළු කාලය $\frac{4a}{u + \sqrt{4v^2 - 3u^2}}$ බව පෙන්වන්න.

(b) ස්කන්ධය $2m$ වූ සුමට කුඤ්ඤයක ස්කන්ධ කේන්ද්‍රය මස්සේ යන ABC ත්‍රිකෝණාකාර සිරස් හරස්කඩෙහි A ශීර්ෂයේ දී, කුඩා සුමට තත්පියක් සවිකර ඇත. BC මස්සේ යන මුහුණත අවල සුමට නිරන්තරව මත තබා ඇත. AB සහ AC යනු අදඳ මුහුණතවල වැඩිතම බෑවුම් රේඛා යැයි ද, $\hat{A}BC = \hat{A}CB = \alpha$ යැයි ද දී ඇත. ස්කන්ධ පිළිවෙළින් m හා $\lambda m (\lambda > 1)$ වූ P හා Q සුමට අංශු දෙකක් සැහැල්ලු අවිකතා තත්කුටක දෙකෙළවරට ඇද ඇත. තත්කුට තත්පිය මගින් යන අතර, P හා Q අංශු, පිළිවෙළින් AB හා AC මත රූප සටහනෙහි පෙන්වා ඇති පරිදි තත්කුට කොටුරුල්ලට පවතින සේ තබා ඇත.

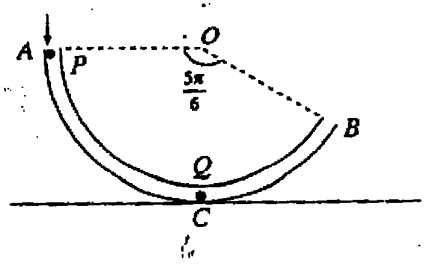
පද්ධතිය නිසලතාවෙන් මුද්‍රා හැරේ. P හා Q අංශු සඳහා පිළිවෙළින් BA හා AC මස්සේ ද, පද්ධතිය සඳහා නිරසව ද, චලිත සමීකරණ ලබා ගන්න.

කුඤ්ඤයට සාපේක්ෂව P හා Q අංශු එක එකක ත්වරණයේ විශාලත්වය $\frac{(\lambda - 1)(\lambda + 3)g \sin \alpha}{(\lambda + 1)[(\lambda + 3) - (\lambda + 1)\cos^2 \alpha]}$ බව පෙන්වන්න.

Q අංශුව C වෙත එළඹෙන විට තත්කුට හදිසියේම කැඩී යයි. P අංශුව තත්පිය වෙත ජනා වි නොමැති බව උපකල්පනය කරමින්, තත්කුට කැඩීයාමෙන් මොහොතකට පසු, කුඤ්ඤයට සාපේක්ෂව P අංශුවේ ත්වරණයේ විශාලත්වය ලියා දක්වන්න.

12. අරය a වූ ϕ , ස්ථිතිය තේන්ද්‍රය වන O හි $\frac{5\pi}{6}$ කෝණයක් ආපාතනය කරන්නා වූ ϕ , වෘත්තාකාර වාපයක හැඩය ඇති සුමට පිහිත් ACB බවයත්, OA තිරස්ව ϕ , බවයෙහි පහළම ලක්ෂ්‍යය වන C , අවල තිරස් පොළොවක් ස්පර්ශ කරමින් ϕ සිරස් තලයක, රූප සටහනෙහි පෙන්වා ඇති පරිදි සවිකර ඇත.

ස්කන්ධය m වූ සුමට P අංශුවක් $\sqrt{2ga}$ වේගයෙන් A කෙළවරේදී බවය තුළට සිරස්ව පහළට ප්‍රක්ෂේප කරනු ලැබෙයි.

OP රේඛාව OA සමඟ θ ($0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$) කෝණයක් සාදන විට P අංශුවෙහි වේගය $\sqrt{2ga(1+\sin\theta)}$ බව ϕ , P අංශුව මත බවයෙන් ඇතිවන ප්‍රතික්‍රියාවෙහි විශාලත්වය $mg(2+3\sin\theta)$ බව ϕ පෙන්වන්න.

P අංශුව C ලක්ෂ්‍යය වෙත එළඹෙන විට, බවය තුළ C ලක්ෂ්‍යයෙහි නිසලව ඇති ස්කන්ධය m වූ සුමට Q නම් තවත් අංශුවක් හා ගැටෙයි. P හා Q අංශු අතර ප්‍රත්‍යාගතී සංගුණකය $\frac{1}{2}$ වෙයි. ගැටුමට මොහොතකට පෙර P අංශුවෙහි වේගය සොයා, ගැටුමට මොහොතකට පසුව P හා Q අංශුවල වේග පිළිවෙළින් $\frac{1}{2}\sqrt{ga}$ හා $\frac{3}{2}\sqrt{ga}$ බව පෙන්වන්න.

P අංශුව කිසිවිටෙක බවය හැර නොයන බවත්, Q අංශුව $\frac{1}{2}\sqrt{5ga}$ වේගය සහිතව B කෙළවර වෙත එළඹෙන බවත් පෙන්වන්න.

Q අංශුව බවය හැරගිය පසු එය පොළොවෙහි සිට දුභාවන උපරිම උස සොයන්න.

13. ස්ථානානුකූල දිග l වූ සැහැල්ලු ප්‍රත්‍යාස්ථ තන්තුවක එක් කෙළවරකට ස්කන්ධය m වූ P නම් අංශුවක් ඇඳ ඇත. තන්තුවෙහි අනෙක් කෙළවර තිරස් පොළොවක සිට $4l$ උසින් පිහිටි අවල O ලක්ෂ්‍යයකට සවිකර ඇත. P අංශුව සම්තුලිතතාවෙන් එල්ලෙන විට තන්තුවේ විතනිය l වේ.

තන්තුවේ ප්‍රත්‍යාස්ථතා මාපාංකය mg බව පෙන්වන්න.

P අංශුව ϕ තත්වයේ O හි තබා, $\sqrt{gl}$ වේගයෙන් සිරස්ව පහළට ප්‍රක්ෂේප කරනු ලැබෙයි. P අංශුව l දුරක් වැටුණු විට එහි ප්‍රවේගය සොයන්න.

තන්තුවෙහි දිග $2l + x$ වන විට, P අංශුව සඳහා වලික සමීකරණය ලියා දක්වා, සුපුරුදු අංකනයෙන්, $\ddot{x} + \frac{g}{l}x = 0$ බව පෙන්වන්න; මෙහි $-l \leq x \leq 2l$ වේ.

ඉහත සමීකරණයෙන්, $c (> 0)$ නියතයක් වන $\dot{x}^2 = \frac{g}{l}(c^2 - x^2)$ දෙනු ලැබේ යැයි උපකල්පනය කරමින්, c හි අගය සොයන්න.

P අංශුව පොළොවට එළඹෙන විට ක්ෂණික නිශ්චලතාවට පැමිණෙන බව පෙන්වා, O සිට පොළොවට එළඹීමට ගතවන කාලය $\frac{1}{3}(3\sqrt{3} - 3 + 2\pi)\sqrt{\frac{l}{g}}$ බව පෙන්වන්න.

14. (a) a හා b දෛශික දෙකක නිත් ගුණිතය වන $a \cdot b$ අර්ථ දක්වන්න.

a, b, c හා d ඕනෑම දෛශික හතරක් සඳහා $(a+b) \cdot (c+d) = a \cdot c + b \cdot c + a \cdot d + b \cdot d$ යැයි උපකල්පනය කරමින් $|a+b|^2 = |a|^2 + 2(a \cdot b) + |b|^2$ බව පෙන්වන්න.

$|a-b|^2$ සඳහා අනුරූප ප්‍රකාශනයක් ලියා දක්වන්න.

$|a+b|^2 \neq |a-b|^2$ නම් $a \cdot b = 0$ බව පෙන්වන්න.

එ නමින්, සමාන්තරාස්‍රයක විකර්ණ සමාන නම් එය සෘජුකෝණාස්‍රයක් බව පෙන්වන්න.

(b) A, B, C, D, E හා F යනු පැන්තක දිග මීටර $2a$ වන සවිධි ඝට්ටුයක වාමාවර්ත අතට ගන්නා ලද ශීර්ෂ වේ. විශාලත්ව නිව්වන $P, 2P, 3P, 4P, 5P, L, M$ හා N වන බල පිළිවෙලින් $AB, CA, FC, DF, ED, BC, FA$ හා FE දිශේ, අක්ෂර අනුපිළිවෙලින් දක්වෙන දිශා අතට ක්‍රියා කරයි.

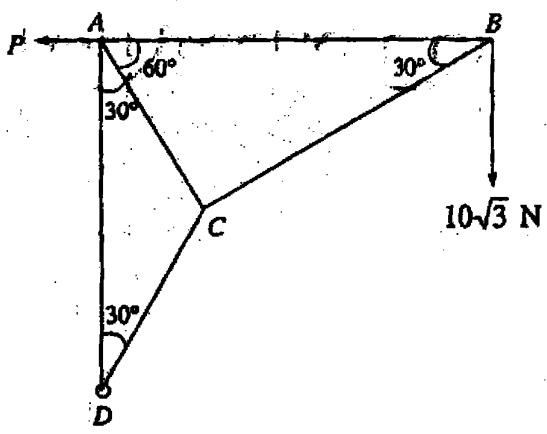
පද්ධතිය සමතුලිතතාවේ පවති නම්, P ඇසුරෙන් L, M හා N සොයන්න.

15. (a) AB හා BC ඒකාකාර දඬු දෙකක් දිගින් සමාන වේ. AB හි බර $2w$ වන අතර BC හි බර w වේ. දඬු B හිදී සුමට ලෙස අසවු කර ඇති අතර දඬුවල මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය සැහැල්ලු අවිභාජන ආන්තුවකින් සම්බන්ධ කර ඇත. A හා C සුමට නිරස් මේසයක් මත සිටින සේ පද්ධතිය සිරස් තලයක සමතුලිතතාවයෙහි සිටුවා ඇත.

$\hat{ABC} = 2\theta$ නම්, තන්තුවේ ආතතිය $\frac{3}{2} w \tan \theta$ බව පෙන්වන්න.

B හි දී ප්‍රතික්‍රියාවේ විශාලත්වය හා එය බිරස සමඟ සාදන කෝණය සොයන්න.

(b) AB, BC, CD, DA හා AC සැහැල්ලු දඬු පහක්, රූප සටහනෙහි පෙන්වා ඇති පරිදි රාමුකඩවුවක් සාදන ආකාරයට, ඒවායේ කෙළවරවලදී සුමට ලෙස සන්ධි කර ඇත.

$\hat{ABC} = \hat{ADC} = \hat{DAC} = 30^\circ$ හා $\hat{BAC} = 60^\circ$ වේ. රාමුකඩවුව D හිදී සුමට ලෙස අසවු කර ඇති අතර, B හිදී නිව්වන $10\sqrt{3}$ ක බරක් දරයි. AB හිරස් වන පරිදි රාමුකඩවුව සිරස් තලයක තබා ඇත්තේ A හිදී වූ නිව්වන P හිරස් බලයක් මගිනි.

- (i) P හි අගය සොයන්න.
- (ii) D හි ප්‍රතික්‍රියාවේ විශාලත්වය හා දිශාව සොයන්න.
- (iii) බෝ අංකනය භාවිතයෙන් රාමුකඩවුව සඳහා ප්‍රකාශිත රූප සටහනක් ඇඳ, ආතති හා තෙරපුම් වෙන්කොට දක්වමින් දඬු සියල්ලෙහි ප්‍රකාශිත සොයන්න.

16. අරය a වූ ඒකාකාර සහ අර්ධගෝලාකාර ස්කන්ධ කේන්ද්‍රය, එහි සමමිතික අක්ෂය මත අර්ධගෝලයේ ආධාරකයේ සිට $\frac{3}{8}a$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

ඒකාකාර සහ අර්ධගෝලාකාර කවචයක අභ්‍යන්තර හා බාහිර අරයන් a හා b ($> a$) වේ. කේන්ද්‍රයේ සිට සමමිතික අක්ෂය දිගේ එහි ස්කන්ධ කේන්ද්‍රයට දුර $\frac{3(a+b)(a^2+b^2)}{8(a^2+ab+b^2)}$ බව පෙන්වන්න.

ස්වකීය වනු පෘෂ්ඨය තිරස් රේ ජ්‍යාමිතියක් හා සමාන ලෙස රේ පිරස් බිත්තියක් ස්පර්ශ වන පරිදි මෙම අර්ධගෝලාකාර කවචය සමතුලිතතාවේ පවතී.

සමතුලිතතාව සීමාකාරී නම්, තිරස්ව ආධාරකයේ ආනතිය $\sin^{-1} \left\{ \frac{8\mu b(1+\mu)(a^2+ab+b^2)}{3(1+\mu^2)(a+b)(a^2+b^2)} \right\}$ බව පෙන්වන්න;

මෙහි μ යනු කවචය හා රේ පෘෂ්ඨ අතර ඝර්ෂණ සංගුණකය වේ.

17.(a) හිස වැටීමේ සම්භාවිතාව p වූ නැඹුරු කාසියකින් තිමල්, සුනිල් හා පියල් ක්‍රීඩාවක, යෙදෙහි. තිමල්, සුනිල් හා පියල් එම පටිපාටියට මෙම කාසිය උඩ දමති. අගය ලබාගත් පළමුවන නැනැන්කා ක්‍රීඩාව දිනයි. තිමල් ඔහුගේ

(i) දෙවන වාරයේදී,

(ii) තෙවන වාරයේදී

ක්‍රීඩාව දිනීමේ සම්භාවිතාව සොයන්න.

ඒ තර්කිත අවසානයේදී, තිමල් ක්‍රීඩාව දිනීමේ සම්භාවිතාව සොයන්න.

කාසියෙහි හිස වැටීමට වඩා අගය වැටීමට වැඩි භව්‍යතාවක් ඇත්නම්, තිමල්ට ක්‍රීඩාව දිනීම සඳහා 50% ට වඩා, වැඩි ඉඩක් ඇති බව අපේක්ෂා කෙරේ.

(b) $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ නිරීක්ෂණ කුලකයක මධ්‍යන්‍යය හා සම්මත අපගමනය පිළිවෙලින් $\bar{x}$ හා s_x වේ. a හා b නියත වන $y_i = a + bx_i$ රේඛීය පරිමාණය යොදාගෙන, $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ නිරීක්ෂණ කුලකය $\{y_1, y_2, \dots, y_n\}$ කුලකයකට පරිණාමනය කර ඇතැයි සිතමු.

$\bar{y} = a + b\bar{x}$ හා $s_y^2 = b^2 s_x^2$ බව පෙන්වන්න; මෙහි $\bar{y}$ හා s_y යනු $\{y_1, y_2, \dots, y_n\}$ කුලකයේ මධ්‍යන්‍යය හා සම්මත අපගමනය වේ.

(i) $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ නිරීක්ෂණ කුලකයේ මධ්‍යන්‍යය හා සම්මත අපගමනය සොයන්න.

ඒ තර්කිත,

(α) $\{2.01, 3.02, 4.03, 5.04, 6.05, 7.06, 8.07\}$ නිරීක්ෂණ කුලකයේ මධ්‍යන්‍යය හා සම්මත අපගමනය,

(β) මධ්‍යන්‍යය 5 හා සම්මත අපගමනය 6 වන අගය හතක්

සොයන්න.

(ii) පුණු, මල්වල අසුරනු ලබන අතර නිෂ්පාදකයා ඒවා එක එකක 25 kg ක් ඇති බව සඳහන් කරයි. නියම බර නොදන්නා එවැනි මලු 80 ක් සඳහා පහත දක්වන කොරකුරු දී ඇත:

$$\sum_{i=1}^{80} (x_i - 25) = 27.2 \text{ හා } \sum_{i=1}^{80} (x_i - 25)^2 = 85.1 ; \text{ මෙහි } x_i (i = 1, 2, \dots, 80) \text{ මගින් } i \text{ වෙනි මල්ලේ නියම}$$

බර දක්වේ. සුදුසු රේඛීය පරිණාමනයක් යොදාගෙන හෝ වෙනත් ආකාරයකින් හෝ මලු අසුරුවෙහි නියම බරෙහි මධ්‍යන්‍යය හා විචලතාව සොයන්න.